

трѣдъ ѿ со любовь, седе ѿ приведе ѿваа книжица, глаголемаа: Оутѣшеніе грѣшнымъ, како седе ѿ собра слово ѿ бжѣное писаніе, ѿ ѣвангеліе, ѿ вѣтхаа завѣтъ ѿ ѱалтирь, ѿ ѿ книги глаголемѣа Иліа Миніѣтъ, ѿ ѿ грѣги примѣрными історіями. да приведе ги со толкованіе на прости азікъ болгарскій долніа Мѣссій Скопскій, ѿ Тетовскій да а чататъ ѿ простію народъ да оублажае на такѡвъ православній оучитель, ѡти мѡжатъ да познѣтъ ѿ сѣ оученіе. ѿ не мѡжатъ да рѣчатъ, по що нѣможеме да позѣеме ѡти ѣсть по славанскій ѿли по русскіи азікъ; ѣве ключъ что ѡтворѣтъ сѣрдцето ваше: не ключъ ѿ злато ѿли ѿ сребро, но ключъ ѿ жѣлезѡ ѿ чиликъ, что да не се ви, ѡти сребрѡто и златѡто ѣсть меко ѿ се віе скѡро и пр. (л. в—г).

5) Книга за наѣченіе трихъ азіковъ: славяно болгарскій ѿ грѣческѣа ѿ карама(н)лицкои: Напечатана во градъ Сѡлунъ со ѿновъ тѣпъ при хаѣи папа Теодѡсѣа архімандрѣта Еванѣтскаго. лѣта 1841. Тоа разговорникъ, нагласенъ по разговорника на попъ Данила (вж. по-горе, стр. 63 сл.), е билъ издаденъ за практическа, търговска потрѣба. Въ него сж застѣпени тритѣ търговски езика, които въ онова време се употрѣбѣвали въ Македония: български, грѣцки и турски. Последниятъ е названъ караманлийски, т. е. турски езикъ, който е матеренъ на православнитѣ християни въ Мала-Азия, наричани караманлии. Срв. на стр. 196 фотографска снимка на заглавния листъ.

3. — Колакийско евангелие. Освенъ Кониковското евангелие, печатано въ Солунъ въ 1852 г. (гл. стр. 182), познатъ е още единъ подобенъ паметникъ, писанъ и той въ най-южнитѣ български етнографски предѣли, въ покраината Вардарія. Тоа ръкописенъ паметникъ е изборно евангелие, писано въ 1863 г. въ с. Колакия, при устието на Вардаръ, ѡтъ Евстатія Киприади и употрѣбѣвано въ църковна служба, както личи ѡтъ покапанитѣ съ воськъ листовѣ. Колакия или Кулакия, седалище на епископъ, подчиненъ на солунскія митрополитъ, до балканската война въ 1912 г. бѣше единственѡто грѣцко село, посрѣдъ българскитѣ, при устието на Вардара. Въ една махала селянитѣ бѣха още двуезични, т. е. говорѣха въ кѣщи грѣцки и български. Колакийското евангелие азъ намѣрихъ въ Солунъ, по време на своето